

หลักสูตรการปลูกข้าวไร่เพื่อการเรียนรู้

๑. สาระสำคัญ/หลักการของหลักสูตร

ในปัจจุบันชาวนาเกษตรกรชาวนาไทยที่ประกอบอาชีพทำไร่ ส่วนใหญ่จะใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการกำจัดศัตรูพืชในไร่ข้าว ทำให้ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศน์ ดินเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว รวมทั้งในด้านสุขภาพของเกษตรกร ชาวนาไทยได้รับสารตกค้างสูงขึ้น จากผลกระทบที่เกิดขึ้นทำให้เกษตรกรของชาวตำบลบ้านยาง อำเภอศรีรัฐนิคม ได้ร่วมคิดวิธีแก้ปัญหาและได้เกิดแนวคิดในการปลูกข้าวไร่แบบเกษตรอินทรีย์ จึงได้ร่วมกันส่งเสริมเพื่อทดแทนการใช้สารเคมีขึ้น เป็นการถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลในชุมชน และบริเวณใกล้เคียงได้นำไปเป็นแบบอย่าง และจะทำให้ชาวบ้านที่ใช้สารเคมี หันมาสนใจในการปลูกข้าวไร่เพื่อการเรียนแบบเกษตรอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้หลักในการปลูกข้าวไร่ที่ถูกต้องได้
๒. เพื่อเป็นการส่งเสริมการปลูกข้าวไร่แบบเกษตรอินทรีย์แทนการใช้สารเคมีหรือสารสังเคราะห์
๓. เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดี

๓. ขอบเขตของเนื้อหา

ครอบคลุมเนื้อหาวิชา การฝึกปฏิบัติจริง มีความรักและภูมิใจในผลงาน และมีความคิดสร้างสรรค์

๔. จุดประสงค์เฉพาะหรือจุดประสงค์ปลายทาง

ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ ได้รับความรู้ สร้างความสามัคคีและการมีส่วนร่วมในชุมชน การใช้ชีวิตอย่างพอเพียง สามารถเผยแพร่ความรู้ ควบคู่กับการมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีต่อการปลูกข้าวไร่ที่มีประสิทธิภาพ

๕. จุดประสงค์เฉพาะหรือจุดประสงค์เดียว

เมื่อเรียนเรื่องการปลูกข้าวไร่ ผู้เรียนสามารถ

- ๕.๑ นำองค์ความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
- ๕.๒ นำองค์ความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดให้กับคนในชุมชน และการตลาด

๖. เนื้อหาหลักสูตร

ประกอบด้วยเนื้อหา ๗ เรื่อง

๑. ความรู้พื้นฐานการปลูกข้าวไร่
๒. การปลูกข้าวไร่ที่ถูกต้องวิธี
๓. การเตรียมพันธุ์ข้าวและการเตรียมพื้นที่ในการปลูกข้าว
๔. แนะนำวิธีการและขั้นตอนการทำ
๕. การดูแลรักษาที่ถูกต้อง/การป้องกันแมลง
๖. ลงมือปฏิบัติขั้นตอนของหลักสูตรปลูกข้าวไร่เพื่อการเรียนรู้

๗. ระยะเวลาเรียน

หลักสูตรการปลูกข้าวไร่เพื่อการเรียนรู้ ใช้เวลาเรียนทั้งหมด ๑๕ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี	๕	ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	๑๐	ชั่วโมง

๘. การใช้ประโยชน์เพื่อการเทียบโอน

- ๗.๑ การนำไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน
- ๗.๒ การสรุปองค์ความรู้

๙. การจัดกิจกรรม

- ๘.๑ การศึกษาความรู้ทางด้านทฤษฎี/ดูงาน
- ๘.๒ การปฏิบัติจริง
- ๘.๓ ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์การปลูกข้าวไร่
- ๘.๔ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑๐. วัน เดือน ปี ที่เรียน

ตามความเหมาะสมกับฤดูกาล และที่สำคัญต้องเป็นฤดูที่มีฝนตกบ้าง

๑๑. สถานที่เรียน

สถานที่ในหมู่บ้าน พื้นที่ทำไร่ แหล่งเรียนรู้ ชุมชน กศน. ตำบล ในอำเภอคีรีรัฐนิคม

๑๒. สื่อการเรียนรู้

วัสดุอุปกรณ์ หน่วยงาน กศน. อำเภอคีรีรัฐนิคม

๑๓. สถานที่ติดต่อ

ศูนย์การศึกษาครอบครัวและศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอคีรีรัฐนิคม โทร. ๐๗๗-๓๙๑๒๕๖

๑๔. ค่าใช้จ่าย

-งบประมาณที่จัดให้ตามความเหมาะสม

๑๕. ชื่อผู้สอน/วิทยากร

ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นักวิชาการเกษตร/วิทยากรที่มีความรู้

๑๖. การวัดผลประเมินผล

- ๑๕.๑ ประเมินผลจากการนำไปปฏิบัติ
- ๑๕.๒ การสรุปองค์ความรู้
- ๑๕.๓ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้/การมีส่วนร่วม/ความเข้าใจในการทำงาน

๑๗. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑. ผู้เรียนมีความรู้หลักในการปลูกข้าวไร่ที่ถูกต้อง
- ๒. การส่งเสริมการปลูกข้าวไร่แบบเกษตรอินทรีย์แทนการใช้สารเคมีหรือสารสังเคราะห์
- ๓. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดี

ความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา

เนรมิต ๐๒๖๕๕

.....

ลงชื่อ *[Signature]*

(นายสุริยา ไทยชนะ)

ประธานกรรมการสถานศึกษา
ตำแหน่ง กำนันตำบลลำสิงขร

ความเห็นชอบของผู้อำนวยการสถานศึกษา

[Signature]

.....

ลงชื่อ *[Signature]*

(นางจิราภรณ์ อุทัยศรี)

กรรมการและเลขานุการ
ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอคีรีรัฐนิคม